

Asia: VM212:00/2018 VN/10384/2019

Lausuntopyyntö valtionavustushankkeessa (VM212:00/2018) toimivan järjestöjaoston väliraportista

1 Taustatiedot

Lausunnonantaja

Yhdistys

2 Järjestöjaoston alustavat ehdotukset ja selvityksen kohteet

1 Monivuotiset toiminta-avustukset (s. 14)

Se, että yhdistysten toiminta-avustus voitaisiin myöntää rahapeliuotoista usealle vuodelle, säästäisi sekä järjestömmä että avustushakemuskäsittelijöiden resursseja. Tällä hetkelläkin odotteleminen tämän vuoden avustuspäätöstä - ensimmäiset vuoden kuukaudet jäävät vähän hukkakäytölle, kun emme tiedä koko vuoden taloutta, ja yli varojensa ei voi elää. Useamman vuoden toiminta-avustukset poistaisivat tämän jokavuotisen tuskan. Myös mahdollisuus keskustella syvemmin toiminnasta avustuksenmyöntäjän kanssa olisi hyvä asia - paperin avulla toiminnan kuvaus ja resurssien tarve on aina rajallinen perustella, kun ei synny dialogia - emme tiedä, mitä asiaa pitäisi perustella tarkemmin, kun emme tiedä, mikä asia herättää hakemuksessa kummastusta. Siis erinomainen aloite!

2 Valtionavustushakujen koordinointi (s. 15)

Kuulostaa hyvältä, että yhdistysten säännöllisesti toistuva ja sääntöihin perustuva toiminta rahoitettaisiin toiminta-avustuksella eli yleisavustuksella tai kohdennetulla yleisavustuksella eikä erityisavustuksella, ja erityisavustukselle olisi selkeät kriteerit. Myös yhdistysten vuosirytmien huomiointi olisi järkevää ja helpottaisi työtä - tällä hetkellä seuraavan vuoden suunnitelma pitää tehdä etuajassa ja laittaa hakemuksen liitteeksi ennen kuin se on syyskokouksen hyväksymä - jolloin yhteisöllisen suunnitelman tekemisen aika jää minimiin.

3 Valtionavustusten digitaalinen haku ja raportointi (s. 15)

Ehdottomasti digitaalinen haku ja raportointi! Silloin itselläkin olennaiset paperit säilyvät yhdessä paikassa ja järjestyksessä. Yhtenäiset tietojärjestelmäpalvelut olisivat hyvä asia - kun tällä hetkeä aina uudelleen on muistettava, että mistä nämä nyt tämän haun kohdalla löytyykään.

4 Valtakunnallisten keskusjärjestöjen rooli valtionavustustoiminnassa (s. 16)

Tämä ei tällä hetkellä koske meitä eli Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry:tä. Jos tulevaisuudessa luonto- ja ympäristökoulutoiminta pääsisi valtionosuuksien piiriin, voisi olla ihan järkevää, että luonto- ja ympäristökoulutoiminnan ja niiden laadun syvällisesti tunteva taho myös arvioisi valtionavustuksien jakamista niille: Meillä on jo tällä hetkellä sertifiointijärjestelmä, joka tarjoaisi läpinäkyvän sabluunan valtionapujen arvioinnille.

5 Rahapeliteuttoja jakavien ministeriöiden toimintatapojen yhdenmukaistaminen (s. 17)

Valtionavustuskäytäntöjen yhdenmukaistaminen olisi todella suotavaa! Näin pieniä avustuksia mutta suuria tekoja laajalle porukalle tekevänä järjestönä välillä tuntuu, että jo saavutetut edut ovat tärkeämpi avustuksen määrän määrittelyperuste kuin toiminnan laatu - ja sillä rahallahan sitä määrällistä laajenemista saa tehtyä!

6 Valtionavustustoiminnan uusi toimintamalli (s. 18)

On tärkeää viestiä ajoissa valtionavustusjärjestelmän uudistuksesta järjestöille, jotta tulevaan muutokseen osataan varautua.

7 Odottamattomien muutosten huomioon ottaminen (s. 18)

Erittäin tärkeää: "Valtionapuviranomaisille tulisi luoda yhteinen ratkaisumalli äkillisen, suunniteltua toimintaa rajoittavan asian huomioon ottamiseksi. Ratkaisumallia voitaisiin soveltaa tilanteen mukaan, kun seuraavan vuoden toiminta-avustusta harkitaan."

8 Toiminnassa tapahtuvien olennaisten ja/tai odottamattomien muutosten ilmoittaminen (s. 19)

Tämä on tärkeä kohta: "Muutosta koskevaa päätöksentekoa voitaisiin yksinkertaistaa niin, että valtionapuviranomainen linjaa, minkä suuruisesta muutoksesta valtionavustuksen käytössä voivat päättää valtionavustusasian esittelijä tai taloustarkastaja tai edellä mainitut yhdessä. Valtionavustusasian esittelijä ja/tai taloustarkastaja päättäisivät myös, milloin tarvitaan kirjallinen, erillinen päätösasiakirja, joka hyväksytään valtionavustusasian esittelymenetelyllä." Tämä asia on ollut epäselvä ja viimeksi viime syksynä olen asiasta keskustellut ministeriön kanssa - enkä ihan selvää vastausta edes saanut.

9 Yhdistysten talouden ja toiminnan raportointi (s. 19)

"...yhdistys voi toimittaa talous- ja toimintatietonsa kertaalleen sekä päivittää näitä tietoja tarvittaessa". Erittäin hyvä esitys

10 Yhdistysten osallisuus ja vaikuttaminen (s. 20)

-

11 Valtionavustushakemusten ja -selvitysten käsittely tiimeissä (s. 21)

-

12 Yleisavustusten ja erityisavustusten arviointikriteerit (s. 21)

-

13 Yhteiset vastuullisuuskriteerit (s. 22)

Ekologinen kestävyys vastuullisuuskriteerinä tulee olla vahvasti mukana, ja konkreettisia toimia tulee järjestöiltä edellyttää.

14 Varainhankinta ja rahoituslähteiden yhteensovittaminen (s. 22)

Myös minä toivon selkeää tietoa siitä, miten tulot ja varallisuus sekä varainhankinta vaikuttavat valtionavustusten harkinnanvaraisuuteen. Usein varainhankinta ja toiminnan kehittäminen sekoittuvat: suunnittelemme uutta toimintaa, ja näillä suunnitelmilla haemme rahoitusta eri lähteistä. On myös epäselvää, mikä kaikki lasketaan varainhankinnasta koituviksi menoiksi (esim. kustannukset jäsenmaksuista) -kun kuitenkin koko 100% toiminta-avustusta ei myönnetä.

15 Taloustarkastajan tehtävä (s. 23)

-

3 Järjestöjaoston väliraportti ja valtionavustustoiminta

Järjestöjaoston väliraporttia koskevat yleiset huomiot

Ekologinen kestävyden edistäminen valtion kaiken toiminnan perusteluna on hyvä muistaa kaikissa prosessin vaiheissa ja kaikissa toimissa - tässäkin paperissa tuo näkökulma oli pienessä osassa, mutta olisi voinut olla esillä paljon vahvemmin.

Valtionavustustoimintaa koskevat yleiset huomiot

Valtionavustukset ovat välttämätön osa meidänkin järjestön rahoitusta, ja joka vuosi päätökset jännittävät. Tässä järjestöjaoston raportissa on monia helpotuksia systeemiin.

Valtionavustuskäytäntöjen yhdenmukaistamista koskevat ehdotukset järjestöjaostolle valmistelun jatkamiseksi

Yhden luukun periaate on todella hyvä!

Mykrä Niina
Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry